

TÖRTÉNELEM
Megyei szaktárgyi vetélkedő – 2015
Írásbeli feladatsor a 10. osztály számára

Az írásbeli feladat megoldásához 120 perc áll rendelkezésedre. Helyes megoldás esetén összesen 100 pontot lehet összegyűjteni. Először olvasd el a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd alaposan gondold át a válaszaidat, s azután írd le. Nem egyértelmű áthúzás, javítás esetében arra a feladatrészre nem kapsz pontot. Az esszénél törekedj a fogalmazás tömörségére, az írás olvashatóságára. A feladatlapokra golyós- vagy töltőtollal írd.

I. KI VAGYOK ÉN? (A megadott információk alapján nevezze meg kiről, van szó!) (elemenként 1, összesen 5 pont)

a) Szaloniki görög városban született. Részt vett az 1908-as ifjútörök forradalomban. 1919-ben Anatóliában a török hadsereg parancsnoka lett. 1923-1938 között a modern Törökország megalapítója és elnöke.

b) Vilnóban született. A harkivi és a volnoi egyetemeken tanult. 1887-1892 között Szibériába száműzték. 1914-ben lengyel légiókat alapított. 1918-1922 között lengyel államfő.

c) A radikális köztársasági párt alapítója. Franciaország miniszterelnöke 1906-1909 és 1917-1920 között. A párizsi békekonferencia vezetője. Tigrisnek hívták éles kirohanásai miatt a parlamentben, de a Győzelem atyja névvel is illették.

d) Szimbirszkben született, majd Taskentben élt. 1912-től a IV. Duma képviselője, 1917-ben miniszterelnök, az Ideiglenes Kormány vezetője. 1918-ban Franciaországba emigrált. 1940-től az USA-ban élt.

e) Gori városában született Grúziában. Pravoszláv papi szemináriumon tanult, de nem fejezte be. 1898-tól az OSZDMP tagja. A polgárháború éveiben vezető tisztségeket töltött be a Vörös Hadseregben. 1922-től a bolsevik párt Központi Bizottságának főtitkára.

II. MAGYARÁZZA MEG A FOGALMAKAT! (ELEMENKÉNT 2, ÖSSZESEN 10 PONT)

Dawes-terv

Totalitarizmus-

Fasizmus -

Nemzetiszocializmus -

Militarizmus -

III. KIK VOLTAK AZ ALÁBBI SZEMÉLYEK? (Elemenként 2, összesen 10 pont)

Anton Gyenyikin -

Gustav Stresemann -

Édouard Daladier -

Fransisco Franco -

Mohandasz Gandhi -

IV. MILYEN EGYETEMES TÖRTÉNELMI ESEMÉNYEK KÖTHETŐK AZ ALÁBBI DÁTUMOKHOZ? (ELEMENKÉNT 1, ÖSSZESEN 5 PONT)

1914. június 28. -

1933 -

1925 -

1918. november 11. -

1929 -

V. MIKOR TÖRTÉNTEK AZ ALÁBBI ESEMÉNYEK? (ELEMENKÉNT 1, ÖSSZESEN 5 PONT)

A breszt-litovszki békeszerződés aláírása _____

Párizsi békekonferencia _____

„Menetelés Rómába” _____

A királydiktatúra létrejötte a Szerb-Horvát-Szlovén Királyságban _____

VI. ÍRJA EGYMÁS MELLÉ A TÁBLÁZATBAN AZ ÖSSZEKAPCSOLHATÓ KÉPET, SZEMÉLYT, ÉS ÁLLÍTÁST! (10 PONT)

Képek:

1.

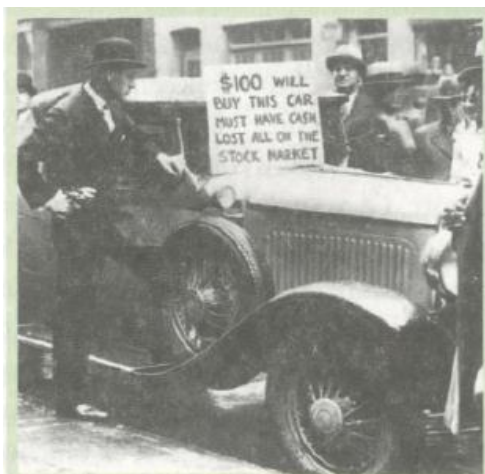
2.

3.

4.

5.

Személy

- a) Gavrilo Princip
- b) Benito Mussolini
- c) II. Miklós
- d) Henry Ford
- e) I. Ferenc József

Kép	Személy	Állítás

Állítás:

- I. Az olasz fasiszta mozgalom vezetője
- II. Amerikai üzletember és feltaláló.
- III. A Fekete Kéz terrorszervezet tagja
- IV. Az utolsó orosz cár
- V. 1916-ban elhunyt Habsburg uralkodó

VII. TÉRKÉPES FELADAT (5 pont)

Nevezzen meg öt olyan országot, amely az Osztrák-Magyar Monarchia területén jött létre az első világháborút követően!

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

VIII. KAKUKKTOJÁS! VÁLASSZA KI A FELSOROLÁSBÓL AZ ODA NEM ILLŐT, INDOKOLJA VÁLASZÁT!
(MINDEN HELYES VÁLASZ 1, MINDEN HELYES INDOKLÁS 1, ÖSSZESEN 10 PONT)

1) Tomas Masaryk, Edvard Beneš, Karel Kramář, Josef Pilsudsky

2) Verdun, Isonzo, Breszt-Litovszk, Przemysl

3) Csehszlovákia, Szerb-Horváth-Szlovén Királyság, Magyarország, Litvánia

4) csehek, szlovákok, makedónok, németek, magyarok

IX. MAGYAR TÖRTÉNELEMHEZ VONATKOZÓ KÉRDÉSEK (Írja be a táblázatba az egymáshoz kapcsolódó, eseményt, személyt, helyszínt) (10 pont)

Személy

1. Horthy Miklós
2. Matuska Szilveszter
3. Károlyi Mihály
4. Darányi Kálmán
5. Klebersberg Kunó

Esemény

- a. Hadseregfejlesztési program meghirdetése
- b. Collegium Hungaricum megszervezése
- c. a Nemzeti Hadsereg főhadiszállásának megszervezése
- d. vasúti híd felrobbantása
- e. földosztás

Helyszín

- I. Róma
- II. Bia és Torbágy
- III. Győr
- IV. Siófok
- V. Kápolna

Személy	Esemény	Helyszín

X. VÁLASZOLJ A KÉRDÉSEKRE! (Villámkérdések a Géniusz témaköreiből) (10 pont)

1. Mikor került vissza Kárpátalja teljes területe Magyarország kötelékébe? (év/hónap)

2. Mikor foglalta el a Vörös Hadsereg Ungvárt? (év/hónap/nap)

3. Mit jelent a „Málenkij robot” kifejezés?

4. Mikor írták alá Kárpátaljával kapcsolatban a csehszlovák – szovjet szerződést? (év/hónap/nap)

5. Milyen történelmi esemény köthető a „Premoha (Győzelem)” mozihoz?

XI. FORRÁSÉRTELMEZÉS. Olvassa el a forrást, és válaszoljon a feltett kérdésekre!

(10 pont)

- 1),...4. cikk. A békeszerződés értelmében Olaszország megkapja Trentinót, Cisalpi Tirolt...., valamint Triesztet, Gorizia és Gradisca Grófságot, egész Isztriát...
5. cikk. Olaszország megkapja Dalmácia tartományt is.
8. cikk. Olaszország megkapja Dódekanészosz szigetét...
11. cikk. A háborús költségek kárpótlására Olaszország megkapja azt a részt, amely megfelel erőfeszítésének és áldozatainak.

Milyen történelmi eseményre utal a forrás? _____

2) „A Tükörterem közepén kisebb emelvényt állítottak fel... Clemenceau az ablakokkal szembe, a hosszú asztal közepén foglalt helye. Jobban Wilson, az Egyesült Államok elnöke, balján Lloyd George, Foch marsall helye üresen maradt, ő nem helyesli a békeszerződést: „Nem garantálja Franciaország biztonságát” - ez a véleménye.

Az óra hármát üt.

Feltűnően sápadtan és kényszeredetten, régi fekete szalonkabátban jelenik meg az új német külügyminiszter, Hermann Müller.

Hirtelen kisüt a nap. Megvilágítja a park teraszait és lombjait, vakítóan visszaverődik a tükörből.

Clemenceau halkán megszólal:

- Ó napsugár, győzők segítőtje! Austerlitz napja... A Marne napja, légy hozzánk hű! Melegítsd mindig szívünket és francia hazánk ősi földjét!

...3 óra 50-kor a meghatalmazottak felvonulása véget ér. Megszólalnak a győzelmet üdvözlő ágyúk.

Milyen történelmi eseményre utal a forrás? _____

3) Kornilov tábornok Petrográdhhoz közeledéséről szóló első hírek úgy hatottak a város lakosságára, mint gyújtózsínór egy hordó puskaporra. A katonákon, a matrózokon és a munkásokon hirtelen eszeveszett gyanakvás lett úrrá. Mindenütt ellenforradalmárok után szimatoltak.

Milyen történelmi eseményre utal a forrás? _____

4) Az eseményeket figyelembe véve Spanyolországban nem számíthatunk a hadműveletek gyors befejezésére... Másfelől, Németország szempontjából nem kívánatos Franco százszázalékos győzelme. Ellenkezőleg, a mi érdekünk a háború elhúzódása és a Földközi-tenger térségében a feszültség megtartása.

Milyen történelmi eseményre utal a forrás? _____

5) A Balfour-nyilatkozatnak az lehet az eredménye, hogy Palesztinában a muzulmánoknak és a keresztényeknek engedniük kell a zsidóknak, a zsidók pedig kivételezett helyzetben kerülnek... Jóllehet a zsidók kapták meg a tízparancsolatot a Sinai-hegyen és Palesztina nagy szerepet játszik a zsidó történelemben nem kisebb, esetleg még nagyobb szerepe van a muzulmánok és a keresztények történelmében.

Mit tartalmazott az a nyilatkozat amire a forrás utal? _____

ESSZÉ: (10 pont)

Ismertesse melyek voltak az okai a New York-i tőzsde 1929-es összeomlásának, és milyen hatást gyakorolt ez az esemény az Amerikai Egyesült Államok gazdaságára.